

Kvæde- og Mispelsamlingen i Brede Park

Her ved Gartnergården i Brede Park vokser 32 små kvæde- og mispeltræer, fordelt på 8 forskellige sjældne sorter af hver. Samt en lokalt pærekvæde. Træerne er plantet i vinteren 2018 af Frilandsmuseet og skal være med til at sikre de forskellige sjældne kvæde- og mispelsorter for eftertiden. De er en levende backup af den nationale samling ved Pometet i Taastrup, Københavns Universitet. Kvæderne er podet på grundstamme kvæde A og misplerne er podet på tjørnegrundstamme. De kan blive over 100 år gamle.

Kvæde, *Cydonia oblonga*

Kvæden stammer oprindeligt fra Mellemøsten og var for 150 år siden almindelig som dansk havetræ. Kvæden er et fint mellemstort pryd- og nyttetræ, der kan blive meget gammelt. Det foretrækker en let sur jord og egner sig derfor godt i kanten af et rododendronbed eller lignende. Kan også plantes solitært hvor det kan brede sin krone ud til over 4 m i diameter. Det blomstrer i juni med store lyserøde til hvide duftende blomster. Frugterne er stenhårde og enten pære- eller æbleformede men kan først spises efter tilberedning. De dufter helt fortrinligt når de opbevares ved stuetemperatur. Kvæden har et meget højt indhold af C-vitamin og pektin. De tidligste historiske marmelader var lavet af kvæde, men den er også fortrinlig til gelé og frugtslik kaldet "kvædebrød". "Kvædebrød" er indkogt kvædemos trillet i perlesukker har konsistens som vingummi, der kan nydes som konfekt. I Spanien laves membrillo af indkogt kvædemos, det nydes især til ost og tapas.

Sortsliste, *Cydonia oblonga*

'Fuglebjergård', 'Hvalsø', 'Jyderup', 'Jystrup Præstegård', 'Kresten Lykkeby', 'Marienborg', 'Ollerup Efterskole', 'Ørnehavegård', 'Pærekvæde Landbrugsmuseet Kgs. Lyngby'.

Læs mere på Frilandsmuseets -Det Gamle Danmarks hjemmeside under Nationalmuseets. Find det under haver og landskab, gamle sorter, kvæder og mispel. Her kan du se sortslistene, plantested for den enkelte sort, opskrifter og meget mere. Frugttræssamlingen er en del af NORDGEN og projektet er støttet af Miljø- og Fødevareministeriet, Landbrugsstyrelsen. Træerne er opformeret ved Blomstergårdens Pomet ved Viborg og podekvistene er leveret fra Pometet i Taastrup, Københavns Universitet.

Hjælp med at passe på de sjældne træer. Lad derfor venligst være med at gå ind i bedene da jorden trykkes sammen om rødderne og det giver mistrivsel ved træerne. Frugterne må ikke plukkes, da de indgår i forsknings- og formidlingsaktiviteter på Frilandsmuseet.

Kvæde- og Mispelsamlingen i Brede Park

Her ved Gartnergården i Brede Park vokser 32 små kvæde- og mispeltræer, fordelt på 8 forskellige sjældne sorter af hver. Samt en lokalt pærekvæde. Træerne er plantet i vinteren 2018 af Frilandsmuseet og skal være med til at sikre de forskellige sjældne kvæde- og mispelsorter for eftertiden. De er en levende backup af den nationale samling ved Pometet i Taastrup, Københavns Universitet. Kvæderne er podet på grundstamme kvæde A og misplerne er podet på tjørnegrundstamme. De kan blive over 100 år gamle.

Mispel, *Mespilus Germanica*

Mispelen stammer oprindeligt fra Sydvestasien og Sydøsteuropa. Historisk går mispelen mindst 3000 år tilbage og blev for eksempel spist af romerne i middelalderen. I Danmark er træet især kendt fra Als hvor rejsende syd fra især Frankrig har haft dem med. De er fundet især i de mere herskabelige haver ved slotte og herregårde i øvrige dele af Danmark. Mispelen er et fint forholdsvist lille kroget og busket havetræ med en knudret stamme. Den egner sig godt som overstander i et staudebed eller i et hjørne af haven. Det blomstrer i slut maj med store hvide blomster. Frugterne har grundet sit specielle udsende med en meget åben rest af bløsterblade på frugten, fået mange øgenavne som blommenosser, præsterøv og aberøv. Frugterne er først modne, når de har fået frost og de dufter af portvin eller lidt for moden frugt. Derfor tror mange at frugten er rådden, når den egentlig er moden, men skindet bedrager. Frugterne blev tidligere spist af børn som konfekt, og de er blevet og nydes stadig som gelé og marmelade.

Sortsliste, *Mespilus Germanica*

'Bredase', 'Gigantea Mispel', 'Hollandsk Mispel', 'Kerneløs', 'Mispel', 'Nak B', 'Royal Mispel', 'Storfrugtet Mispel'.

Læs mere på Frilandsmuseets -Det Gamle Danmarks hjemmeside under Nationalmuseet. Find det under haver og landskab, gamle sorter, kvæder og mispel. Her kan du se sortslistene, plantested for den enkelte sort, opskrifter og meget mere. Frugttræssamlingen er en del af NORDGEN og projektet er støttet af Miljø- og Fødevareministeriet, Landbrugsstyrelsen. Træerne er opformeret ved Blomstergårdens Pomet ved Viborg og podekvistene er leveret fra Pometet i Taastrup, Københavns Universitet.

Hjælp med at passe på de sjældne træer. Lad derfor venligst være med at gå ind i bedene da jorden trykkes sammen om rødderne og det giver mistrivsel ved træerne. Frugterne må ikke plukkes, da de indgår i forsknings- og formidlingsaktiviteter på Frilandsmuseet.